

متن پرسش

با سلام و عرض ادب خدمت استاد طاهرزاده: سوالی هست که مدت‌ها ذهنم را مشغول ساخته است و متأسفانه جوابی برای آن پیدا نمی‌کنم. مطالب بسیاری هم در این زمینه مطالعه کرده‌ام حتی نظر عرفا و متکلمین درباره چگونگی خلقت را مطالعه کرده‌ام ولی همچنان بی‌پاسخ مانده‌ام. سوال این است که هدف از خلقت انسان یا نظام هستی چه بوده است؟ خداوند در قرآن می‌فرماید که هدف عبادت است خب این جواب در صورتی درست است که به انسان از لحظه خلقت توجه شود نه از وقتی که انسان از هیچ بوجود آمده باشد یعنی اینکه در فاصله ایی که یک موجود از صفر مطلق تا حیاتش را در نظر می‌گیریم نمی‌توانیم هدفی برای خلقتش فرض کنیم. در عالم خواب یکی از بزرگان دینی را دیدم سرشار از عشق خداوند بود و حالت عجیبی داشت و به من گفت: دست از این سوالها بردار عاشق باش و من مثل اینکه در ذهنم می‌گفتم اگر عاشق باشی باز این سوال باقی است و عقل که حذف نمی‌شود. به این نتیجه رسیدم که شاید بتوان این سوال را اینطور پرسید که جواب قانع کننده ای گرفت و آن این است که اگر انسان و نظام هستی بوجود نمی‌آمد چه اشکالی وارد بود؟ خداوند بدون خلق موجودات باز خداوند بود و هیچ اشکالی وارد نمی‌شد؟ پیشاپیش سپاسگزارم از لطف شما یا حق

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: اگر خلقت را فعل خداوند لحاظ کنیم همین‌طور است که می‌فرمایید که اگر خلق نمی‌کرد هیچ نقصی در او پیدا نمی‌شد ولی اگر خلقت را به اعتبار جواد بودن خداوند لحاظ کنیم حضرت حق نیاز هر مخلوقی که امکان موجود شدن را دارد می‌دهد و اگر ندهد بخل در ذات او پیش می‌آید، و در مورد راز خلقت موجودات سخن محی‌الدین در «فص آدم» خوب است که می‌گوید حضرت حق چون نظر به خود داشت، در راستای نظر به خود نظر به وجه تفصیلی خود در آینه‌ی آدم کرد و انسان را آفرید و همه را نیز برای شکوفایی آدم آفرید. که مفصل این را می‌توانید در فص آدمی دنبال کنید. موفق باشید